

DOBLE TORN: DEPLORABLE REALITAT EDUCATIVA

per CATALINA ENRICH MASCARO
ÀNGELA MASSANET LLULL
ESTHER PELEGRI BARBER
3.º CIÈNCIES

El fet del "doble torn" és una realitat que enguany per primera vegada s'implanta a la barriada de Son Rapinya. Aquest fet té diverses causes que amb l'ajuda dels mestres amb intentat analitzar:

1) L'enderrocament i nova construcció de l'edifici escolar de Son Serra, que per la seva proximitat al Col·legi de Son Quint (Son Rapinya) s'han hagut de repartir l'edifici de Son Quint (Col·legi Públic d'E. G. B. "Cardenal Despuig").

2) Llavors, a la vista d'aquesta realitat s'ha establert la jornada intensiva de la següent manera:

De nou a dues del matí per al col·legi de Son Quint i de tres a vuit del capvespres per al col·legi de Son Serra.

El barri, en general, està format per Son Garrit, Son Rapinya i la urbanització "Los Almendros". Dins aquest barri hi ha els col·legis privats: CIDE, "La Salle", "Montesión", Madre Alberta; però s'ha de tenir molt present que aquests col·legis reben alumnes de per tot, no tan sols del barri. Els nins de Son Rapinya assisteixen al col·legi Nacional, ja que el nivell socio-econòmic del barri és el d'una classe obrera.

El creixement demogràfic de la barriada ha estat molt accelerat amb els darrers anys. Això ha creat la necessitat d'un major nombre de llocs escolars que en realitat no estaven prevists, i ara la implantació del doble torn ha empitjorat encara més la situació.

Les causes més evidents doncs d'aquest doble torn són bàsicament organitzatives i econòmiques ja que la falta de previsió d'un edifici en ruïnes ha motivat haver de tancar el col·legi sense que es tengués un col·legi nou en condicions per substituir-lo, això ha fet que s'arribi a aquest punt d'implantar el doble torn. Problema que ha duit una sèrie de dificultats, de moment sense remei; des del moment que el col·legi s'ha tancat no se rep cap subvenció, llavors el que arriba al col·legi de Son Quint, s'ha de dividir en dues mitats.

També ha causat canvis amb l'organització del col·legi que directament repercuteix de manera negativa damunt els alumnes, perquè les activitats extraescolars, esports, representacions teatrals... s'han hagut de suprimir, no hi ha possibilitat d'un desenvolupament d'aquestes activitats.

Altres consideracions que s'han de tenir presents són que ni l'edifici, ni l'escola, ni els mestres, ni molt menys el material estan en condicions per poder dur aquest ritme tan forçat.

Molt distint seria un doble torn a una sola etapa o només a uns quants cursos amb alumnes del mateix col·legi, amb un temps d'adaptació; però no l'obligat doble torn, que cap culpa en té Son Quint.

Per altra banda, endemés del problema escolar que duu el doble torn hi ha els problemes psico-pedagògics i socio-culturals que es deriven del fet i

a la vegada repercuteixen damunt els nins, amb els conseqüents efectes negatius, tant en el seu rendiment escolar com en el propi desenvolupament físic i psíquic.

PROBLEMES PSICOPEDAGÒGICS

A.—Es produeix un major cansament i esgotament per part dels alumnes i mestres a causa de la jornada intensiva, ja que hi ha una gran concentració que provoca menys rendiment intel·lectual. S'allarguen les feines a causa del cansament. La feina, sobre tot les dues darreres hores, es fa més a poc a poc i el temps no se pot aprofitar com amb un horari normal.

Això encara es poc el dematí, però el capvespres els nins ja van cansats a l'escola, han tengut tot el matí per jugar. Els nins més nerviosos o inquietos se senten esclafats per la intransigència dels mestres i l'organització escolar.

B.—Els mestres, perquè els nins tinguin qualche cosa a fer, els posen deures, quan es considera que després de l'horari escolar no s'haurien de donar deures per fer a ca seva (hi ha els casos especials). Encara així, i a causa que els nins no estan controlats, ja que els pares fan feina, els resultats son negatius, perquè els deures o no es fan o es fan malament.

C.—El material escolar se desgasta el doble. La dotació de material combustible per a la calefacció o qualse-

vol altre tipus de subvenció només es fa per a un col·legi, el de Son Quint, sense tenir present el de Son Serra, que també consumeix.

D.—Els alumnes de preescolar estan sotmesos a un horari intensiu totalment desajustat amb l'horari natural del nin.

E.—El ritme de classe es romp, ja que no es poden deixar treballs començats a la pissarra..., etc., s'ha de tenir present que la mateixa classe l'han d'ocupar altres alumnes i mestres.

F.—La neteja i ventilació de les aules és deficient, ja que el temps d'enllaç és curt.

PROBLEMES SOCIO-CULTURALS:

A.—Hi ha un canvi d'horari familiar que repercuteix directament en els membres de la família (hores per menjar, per jugar...). Les mares, en general treballen i no poden atendre com caldria els nins ja que el seu horari de feina no es correspon amb el doble torn, això pot dur problemes d'alimentació, ja que hi ha nins que mengen tots sols i s'han de preparar el berenar.

B.—Els nins que tenen companys que van a un altre col·legi, no tenen oportunitat de veure's, i això provoca un desarrelament social.

C.—Els nins estan pel carrer jugant i tenint ocasions d'aburrir-se, ja que no se té un lloc adequat perquè no molestin i puguin estar controlats. Encara que gràcies a la col·laboració de veïns de Son Rapinya i amb

ajuda de l'ajuntament s'ha format un centre d'esplai per als nins del torn del matí, amb horari de quatre a sis de la tarda.

D.—Els nins que són de Son Serra han d'anar a peu a l'escola i lògicament quan fa mal temps, es banyen. El problema augmenta ja que no hi ha suficient llum i és un espectacle, trist espectacle, veure els nins que van a l'escola amb les piles.

E.—Malgrat no es pugui constatar ja un increment de la delinqüència, aquesta situació pot provocar un augment de comportaments no desitjables.

CONCLUSIONS

Les dificultats escolars tenen orígens diversos, i correspon als mestres, pares i educadors descobrir aquests elements, sense oblidar la influència que poden tenir sobre el nin.

Aquests orígens poden ésser: Salut física o psíquica, actituds intel·lectuals o manuals, amb els seus gusts, amb el mitjà familiar i social, el comportament dels mestres, els seus mètodes pedagògics, les reaccions dels pares davant les avaluacions... Tots aquests condicionaments per l'existència d'un problema, els trobam dins el doble torn establert a Son Rapinya (entre el col·legi de Son Quint i Son Serra).

Resumint, dins el doble torn tenim:

—L'organització de l'horari amb jornada intensiva i a la vegada molt de temps lliure que els nins no saben en què ocupar-lo.

—El comportament dels professors, que han de dur un ritme forçat i a la vegada incòmode.

—Les reaccions dels pares, la majoria dels quals no estableixen contacte amb el col·legi, tan important per a la tasca escolar, i quan es té aquest contacte és a causa dels problemes ocasionats pel canvi d'horari.

—Disminució de les aptituds intel·lectuals del nin, per l'esgotament físic i mental, sobretot a les darreres hores.

—La salut física pot ésser dolenta a causa d'una falta de control per part dels pares (refredats, alimentació dolenta...). Tot això provoca un fracàs escolar, que malgrat no es doni ja aquest curs, es notarà a la llarga.

SOLUCIONS

En aquest cas en concret, la solució com bé van dir els mestres i directors és agilitzar els tràmits necessaris per dur a terme la construcció de l'edifici de Son Serra.

Però tractant el tema en general, la solució és crear més llocs escolars, més edificis i emprar major nombre de mestres. La solució, passa com sempre, per l'aspecte econòmic, sempre tan present a la nostra societat.

—S'han de preveure les necessitats amb antelació.

—Majors competències educatives per als ajuntaments i Consells, (construcció d'edificis escolars, transports...).

—S'hauria que donar prioritat absoluta a les escoles de barriades.